

HISTORISCHE KRING Baerne N I E U W S B R I E F

JUNI 2024

Wanneer u deze Nieuwbrief leest ziet u dat er weer een aantal leuke dingen staan te gebeuren. De nieuwe tentoonstelling over de 70er jaren in de Oudheidkamer bijvoorbeeld, zo leuk en herkenbaar voor veel mensen. En een interessante lezing door architectuurhistoricus Michiel Kruidenier over bouwhistorisch onderzoek.

Heel bijzonder was ook de snuffelstage van de burgemeester, voor hem maar ook voor de vrijwilligers in de Oudheidkamer. U leest hiervan een verslag met een door de burgemeester gemaakte selfie erbij.

In korte tijd gaan er twee kerken in Baarn sluiten: de Maria Koninginkerk en nu staat ook het Witte Kerkje aan de Kampstraat te koop. Een bijzonder gemeentelijk monument.

Verder het mysterie van een urndekseltje, tips voor historische wandelingen en een mooie wisselexpositie in Museum Soest en natuurlijk de winnaars van de Vossenjacht.

Kortom, u vindt weer veel nieuws en informatie in deze Nieuwsbrief.

Ans van Egdome en Martin Hoogendoorn

Bij verschillende publicaties is de datum van de **Avond van de Baarnsche Geschiedenis** verkeerd vermeld. De juiste datum is **22 oktober 2024**.

De jaren zeventig in Baarn

U bent allemaal van harte welkom bij de officiële opening van de nieuwe tentoonstelling van de Historische Kring Baerne.

De vrijwilligers van de Oudheidkamer hebben een tentoonstelling samengesteld die aansluit bij ons jubileumjaar in 2024. Vijftig jaar geleden werd de huidige Historische Kring opgericht. Dus midden in de roerige 70-er jaren. Het thema van de nieuwe tentoonstelling is dan ook de 70-er jaren in Baarn.

Weet u nog wat er toen allemaal gebeurde in Baarn? Weet u nog hoe Baarn er uit zag in die tijd! Wat stond er toen voor nieuws in de krant. Welke producten waren er toen te koop en werden met advertenties aangeprezen. Een uitdaging op zich om dit in een expositie te laten zien. In de tentoonstelling laten we ook voorwerpen uit die tijd zien, zoals bijvoorbeeld een oude televisie, u weet wel zo één met zo'n grote toeter aan de achterzijde, een fototoestel, filmcamera's, diaprojector, fonduestel, etc.

De tentoonstelling wordt geopend door Petra Spigt, voorzitter van de Historische Kring Baerne, samen met erelid Mevrouw Nel Kuyt op zaterdag 29 juni a.s. om 11.00 uur.

Vanaf dat moment is de expositie te bezichtigen in de Oudheidkamer, Hoofdstraat 1a, onder de bibliotheek. Openingstijden: zaterdag van 11.00 tot 13.00 uur en woensdag van 14.00 tot 16.00 uur.

**De jaren
ZEVENTIG
in Baarn**

In het kader van ons 50-jarig jubileum bieden wij u een tentoonstelling over de zeventiger jaren in Baarn. De jaren waarin de Historische Kring werd opgericht. Aan de hand van krantenknipsels, foto's en voorwerpen uit de periode 1970-1979 nemen wij u mee terug naar die tijd.

Natuurlijk is ook deze tentoonstelling gratis te bezoeken voor leden en niet leden.

De oudheidkamer (onder de bibliotheek) is de plek waar u op woensdag van 14.00 uur tot 16.00 uur en op zaterdag van 11.00 uur tot 13.00 uur van harte welkom bent om terug te reizen naar die roerige jaren zeventig.

Hartelijk welkom in deze 2e tentoonstelling van 2024.

www.historischekringbaerne.nl

juni 2024

© JUNI 2024 - HKB/Ans van Egdome

Aan een volgende tentoonstelling wordt alweer gewerkt. Deze zal gaan over het oudste stenen gebouw van Baarn: de kerk op de Brink. En natuurlijk over het carillon, waar we dagelijks van kunnen genieten.

Het Witte Kerkje in de verkoop

Behalve de rooms-katholieke Maria Koninginkerk aan de Maatkampweg komt een tweede godshuis in de verkoop: het karakteristieke Witte Kerkje aan de Kampstraat. dat in het verleden frequent door Prinses Juliana werd bezocht.

Het Witte Kerkje, dat 120 zitplaatsen heeft, is gebouwd in 1893 naar ontwerp van J.D.F. van der Veen. Het is ingewijd op 5 mei 1894. Het is een gemeentelijk monument. Het is een zaalkerk onder een zadeldak met de nok haaks ten opzichte van de straat. De zijgevels zijn vier traveeën diep en voorzien van rondboogvensters met stalen roeden. De voorgevel is symmetrisch met in het midden een deels ingebouwde toren, die naar boven toe trapsgewijs smaller wordt. De toren wordt afgesloten met een open, achthoekige klokkenstoel. Onderin de toren bevindt zich de ingang met boven het halfronde bovenlicht een natuurstenen omlijsting eindigend in een punt. De kerk is wit gesausd, alleen de achtergevel heeft nog het originele uiterlijk van bruine baksteen en rode verblendsteen. De kerk is gedecoreerd met muizentanden. In 1908 is de consistorie vergroot. Het gebouw is eigendom van de afdeling Baarn van de Vrijzinnigen Nederland, met zo'n twintig leden, merendeels van hoge leeftijd. Tijdens de recente ledenvergadering is het verkoopbesluit genomen. Het heeft de voorkeur het gebruik te zoeken in de richting van (klassieke) concerten dan wel lezingen. Het Witte Kerkje blijft tot eind 2024 in gebruik.

Snuffelstage burgemeester Mark Röell

Naar aanleiding van een oproep in de Baarnsche Courant in de zomer van 2019 had de Werkgroep Oudheidkamer de burgemeester uitgenodigd voor een snuffelstage. De gemeente ontving tientallen uitnodigingen, door Corona duurde het langer dan oorspronkelijk verwacht, maar het was het wachten waard!

De Werkgroep Oudheidkamer ontving burgemeester Mark Röell op maandagochtend 3 juni. Na een kopje koffie en een korte voorstelronde is hij aan de slag gegaan. Ons voorstel was om via ons digitaal zoekstelsel er achter te komen wat zich in de Oudheidkamer bevindt met betrekking tot 'stadsrechten', 'stadszegel' en 'gemeentewapen / stadswapen'.

Na een en ander gevonden te hebben op de computer, heeft de burgemeester de documenten en objecten in de diverse collectieruimtes bekeken. Extra aandacht kregen het vermoedelijk oudste gemeentewapen van Baarn dat zich in de kunstcollectie bevindt, de bodebus (zie afbeelding) van conciërge Burmanjer van rond 1880 en vermelding van de stadsrechten van Baarn in het boek 'Repertorium van de stadsrechten in Nederland' uit onze bibliotheek. Bij onze waardepapieren bevindt zich een afschrift van De Hooge Raad van Adel uit 1816 die Baarn het recht op gebruik geeft van het gemeentewapen: bisschop op een blauw veld.

Voor de burgemeester en voor ons was het een waardevolle ochtend.

Winnaars Vossenjacht

Maandag 17 juni zijn de drie winnaars van de Vossenjacht, Hanna, Tobias en Lewis geïnterviewd voor de Baarnsche Courant. Dat vonden ze best spannend, maar ook heel leuk. Ze kregen een tasje met cadeautjes, waaronder het spel Wabliëf. Volgend jaar doen ze weer mee! De tips die ze ons hebben gegeven gaan we verwerken in de volgende editie.

“Bijzonder waardevol - Bouwhistorisch onderzoek in Baarn” Lezing op 2 juli 2024 door Michiel Kruidenier (architectuurhistoricus)

Baarn is met 365 gemeentelijke monumenten, 80 rijksmonumenten, 6 provinciale monumenten en 3 beschermde dorpsgezichten een van de grootste monumentengemeenten van Nederland. Uiteraard wordt dit erfgoed gekoesterd om het zo goed mogelijk te kunnen behouden voor het nageslacht. Dat betekent niet dat monumenten niet verbouwd mogen en kunnen worden. Integendeel, ook monumenten zijn voortdurend aan veranderingen onderhevig. Nieuwe bewoners (met andere woonwensen), verduurzaming of het krijgen van een nieuwe bestemming maken verbouwingen en aanpassingen noodzakelijk om al deze gebouwen ook voor de toekomst leefbaar en bruikbaar te houden. Om goede keuzes te maken over welke onderdelen je wilt behouden (en op welke wijze) wordt er meestal eerst bouw-

historisch onderzoek verricht. Hierbij wordt de bouwgeschiedenis van een pand in kaart gebracht: wanneer is het pand gebouwd en wat is er in de loop der tijd allemaal aan veranderd? En welke onderdelen zijn waardevol en welke niet? Aan de hand van vier Baarnse praktijkvoorbeelden zal architectuurhistoricus Michiel Kruidenier laten zien hoe zo'n onderzoek wordt uitgevoerd en welke bijzondere verrassingen men tijdens dit speurwerk kan tegenkomen.
(foto: Tromplaan)

De lezing door vindt op 2 juli a.s. plaats in de Herberg van Paulus en begint om 20.00 uur. De zaal is open vanaf 19.30 uur.

Leden van de Historische Kring Baarne hebben, met één introducé, gratis toegang. Niet-leden betalen €3,50. Er is een pauze. Koffie / thee moeten contant worden betaald, er is geen PIN.

Het mysterie van het urndekseltje. Verslag van Petra Spigt

*De ouders van Hella Haasse
(Literatuurmuseum Den Haag)*

Tijdens een van mijn bezoeken aan de Nieuwe Begraafplaats vertelde de beheerder mij een eigenaardig verhaal over het graf van een andere beroemde Baarnse familie: Haasse. In dat graf liggen de grootouders en ouders van de schrijfster Hella Haasse begraven. Toen de vader van Hella Haasse in 1955 overleed werd hij op begraafplaats Driehuis Westerveld gecremeerd. Op zijn urn werd een grafkei geplaatst. Op zowel de urn als de kei werd een bronzen vignet bevestigd, ontworpen en gemaakt door zijn vriend, de beroemde Baarnse kunstenaar M.C. Escher.

In 1983 overleed de moeder van Hella Haasse. Op dat moment werd de urn van haar man onder de kei in Westerveld opgegraven en overgebracht naar Baarn om in het familiegraf te worden bijgezet.

De kei bleef achter op Westerveld en ging - dertig jaar later - in 2014 de steenvergruizer in. Op een foto die net daarvoor van de kei werd gemaakt, is te zien dat het vignet er toen nog op zat.

Een half jaar geleden werd het graf naast het familiegraf van Haasse opnieuw uitgegeven. Bij het uitgraven van de grond stuitte men op een stukje verfrommeld metaal in de vorm van een deksel.

Daarop is gegraveerd:

Crematorium te Velzen,
Nr. 33212
Willem H. Haasse
Crem. 4.11.1955.
Ver... Verbranding

Thijs Kramer nam in 2015 de grafrechten van de familie over en heeft ze tot 2029 afgekocht. Op zijn website spreekt hij van 'verdachte omstandigheden', die hij verder niet wil benoemen. In de administratie van de begraafplaats wordt in juli 2018 gemeld dat er een vermoeden van grafschennis bestaat, maar men heeft niets van dien aard kunnen vinden.

Een dochter van Hella Haasse was in 1983 bij de herbegravenis in Baarn maar kon zich niet herinneren of toen het vignet nog op de urn zat.

Er wordt beweerd dat op de Escher-tentoonstelling die in 1998 op kasteel Groeneveld werd gehouden, een vignet is geëxposeerd. Afgestaan door de familie Haasse.

Maar welk vignet was dat dan? Dan zou het het vignet van de urn moeten zijn, dat in 1983 werd begraven. Maar wanneer is het er dan afgehaald?

Het raadsel van de urn en het vignet is dus nog steeds niet opgelost. Misschien ligt de urn nog in het graf. Wat concreet is overgebleven is het dekseltje van de urn. Ik heb het gekregen om over te dragen aan de Oudheidkamer van de Historische Kring Baarne, waar we het kleinood nu koesteren.

Tips voor een historisch dagje uit

Rondleidingen in Weesp

In Weesp is tijdens de zomermaanden de Van Houtenkerk van 13.00 tot 16.00 uur gratis voor publiek geopend op de volgende zondagen van: 30 juni, 28 juli en 29 september. Stadsgidsen van de Historische Kring Weesp vertellen over de rijke historie van de kerk.

Op die middagen zijn er ook verschillende korte themawandelingen in de buurt van de kerk. In juni is het onderwerp de Weesper Binnenboeren, in juli de jeneverindustrie en in september is er een wandeling door het oude centrum van Weesp waar vroeger veel winkeltjes waren.

Adres van de Van Houtenkerk: Oudegracht 69, 1381 XX Weesp

Rondwandelingen in Blaricum

In Blaricum worden door de Historische Kring Blaricum rondwandelingen gehouden, verzorgd door de heer Frans Ruijter, een bekende Blaricummer en erfgooiër.

U kunt zich het hele jaar door per email aanmelden bij de Historische Kring Blaricum: secretaris@hkblaricum.nl.

Nieuwe wisselexposities in Museum Soest

Museum Soest is gevestigd in een monumentaal klooster uit 1868. Er is een vaste collectie met o.a. een oud klaslokaal, een raadszaal, een wagenmakerij en een expositie over het Koninklijk Huis.

Regelmatig zijn er wisselexposities van lokale kunstenaars. Tot en met 11 augustus is er werk te zien van:

Jan Zacharias Vossenbergh. Jan is geboren in 1956 te Vlissingen en is autodidact olieverf-schilder. Hij schildert voornamelijk stadsgezichten, strandgezichten, landschappen en koeien. (zie de afbeelding hiernaast)

Ferdi Vermeijns. Met aquarelpotloden mengt Ferdi acrylverf en de aquarelpotloden worden ook gebruikt als een soort paletmes en kwast. Inspiratie krijgt hij door landschapskunst en de natuur om hem heen.

Lambertus van de Kooij, een man met twee levens. Lambertus verwerkte objecten in zijn schilderijen en de olieverf vermengde hij met zilverzand om het effect te versterken. Zo creëerde hij driedimensionale kunstwerken.

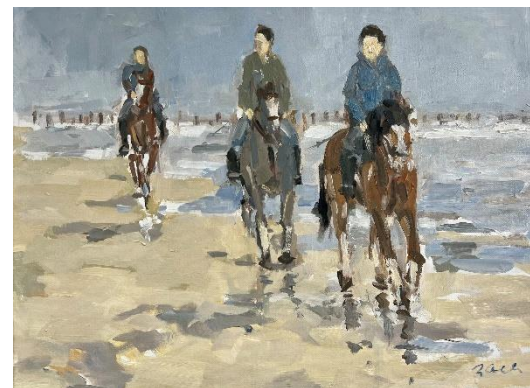
Adres Museum Soest Steenhoffstraat 46, Soest.

Openingstijden woensdag, vrijdag, zaterdag en zondag van 13.30-17.00 uur

Toegangsprijs bezoekers 13 jaar en ouder €6,00, bezoekers t/m 12 jaar €1,00

Van Houtenkerk, Weesp

Agenda

29 juni	Opening Jubileumtentoonstelling "De jaren 70 in Baarn"
30 juni	Uiterste Inleverdatum fotowedstrijd "Mijn Baarn"
2 juli	Lezing door architectuurhistoricus Michiel Kruidenier "Bijzonder waardevol - Bouwhistorisch onderzoek in Baarn"
31 augustus	HKB aanwezig op Cultureel Festival
22 oktober	Avond van de Baarnsche Geschiedenis